

Här har ni Svenskfinlands sju underverk

Ni var många som röstade och kom med förslag till Svenskfinlands sju underverk, och nu är omröstningen klar.

Nästan 1 500 personer röstade och i vissa kategorier var resultatet jämnt. Dessutom fick vi 123 förslag på underverk vi inte hade listat.

Natur: Kvarken, Korsholm

Tiina Prittinen på Korsholms kommun är glad att Kvarken har fått plats bland Svenskfinlands sju underverk.

– Som många vet så är Kvarken upptagen på Unescos världsarvslista. Det är värt ett besök, speciellt eftersom man kan se spår av istiden och den snabba landhöjningen. Det är det nyaste landet i världen; landhöjning förekommer även i Kanada, men Kvarken är något mer unik.

Man kan besöka Kvarken året om, men det finns en liten guldkant på sommaren. Alla naturstigar är inte öppna under vintern, och dessutom är det trevligt att kunna simma och åka båt i skärgården.

– Det finns många naturstigar som man kan gå. Dessutom finns ställen som Svedjehamn i Björkö där man kan gå naturstigar med barnvagn eller rullstol.

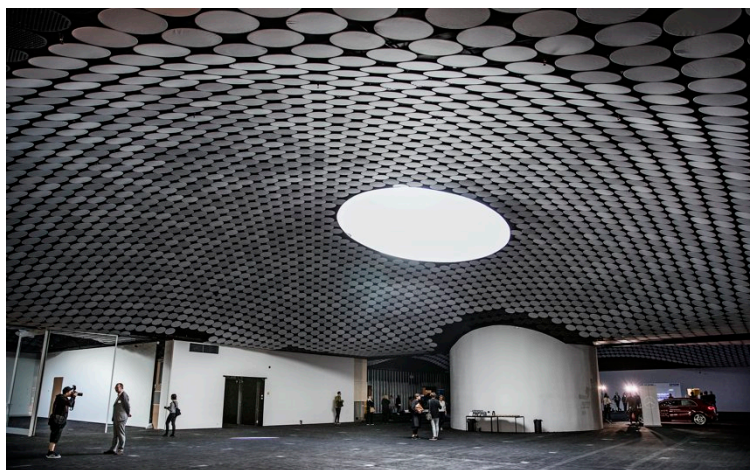
Infrastruktur: Pargas kalkgruva

– Det unika är kalkgruvans storlek och att den är alldeles intill centrum. På ena sidan av gruvan finns stenmaterial som lagras och på andra sidan Kyrkfjärden. Jag har sett gruvor som varit på landsbygden eller undagömda i skogen, men gruvor på den här scenen är unik. Man kan kasta sten från dagisgården ner i gruvan, säger Pargas turismombud **Martti Nilsson**.

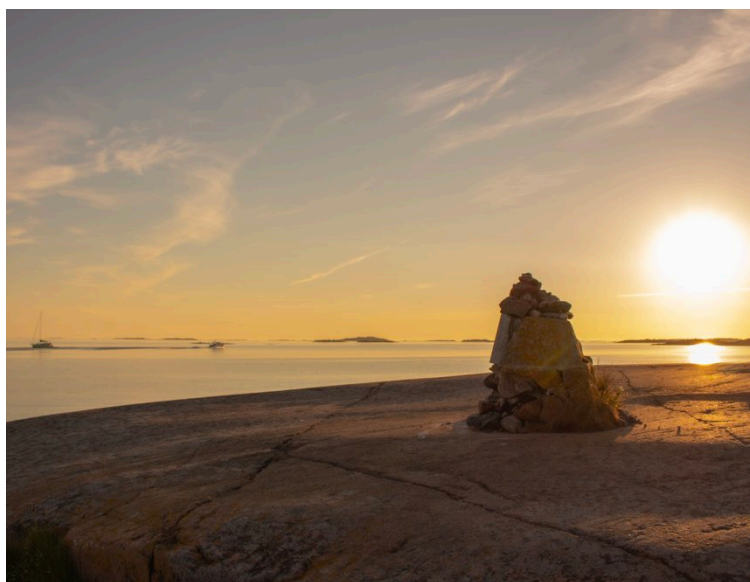
Kalkgruvan är fortfarande aktiv med en arbetsstyrka på 100 personer. Dessutom ligger Nordkalks forskningsenhet och huvudkontor i Pargas.

I dag kommer besökare inte längre ner i gruvan, men det finns en utkiksplats som ligger några hundra meter från Skärgårdens ringväg. Också industrimuseet på motsatt sida från utsiktsplatsen är värt att besöka. Ett besök till gruvan kan göras under alla årstider.

– Men under vardagarna klockan 14 sprängs det och då kan man inte ta sig till utkiksplatsen eller till gruvmuseet. Man får magnifika bilder på sensommaren när solen lyser upp gruvan, men den är mäktig alla årstider. Den har en wow-effekt.

■ Rösternas utfall: Amos Rex, Helsingfors 40 procent; Vagg- och takmålningarna i S:t Anna kyrka, Kumlinge 32 procent; Gäddtarmen, Hangö 29 procent FOTO: LEIF WECKSTRÖM

■ Rösternas utfall: Tulluddens naturstig, Hangö 52 procent; Utterleden, Pedersöre 15 procent; Paavolaeken, Lojo 13 procent; Kulturstigen i kyrkoby, Lappträsk 10 procent; Larsmoleden, Larsmo 9 procent. FOTO: ROBINSSJÖLUND

Historisk plats:

Kastelholms slott, Sund

Slottet är byggt på 1380-talet och har varit med om mycket, bland annat bränder och ombyggnad. Sin storhetstid hade slottet under Gustav Vasa och hans söners tid.

– Det är ett slott med gamla anor som sträcker sig ända till Vasatiden. Nu för tiden ligger slottet i ett välbevarat kulturlandskap, säger **Anders Johansson** som är kommundirektör i den åländska kommunen Sund där slottet ligger.

Kring slottet ordnas både konstupställningar och teaterpjäser. Det är bra att besöka slottet under sommaren, men det är öppet året om.

– Utöver slottet finns det annat att se i närheten, till exempel gamla kronohäktet och Jan Karlsgården som är återställd till ursprungligt skick. Dessutom två, tre restauranger som är värda ett besök.

Upplevelse:

Tulluddens naturstig, Hangö

Tulludden har haft en mycket viktig strategisk betydelse. Redan på 1600-talet uppbar Sverige tull på området och 1799 grundades ett tullkontor som användes fram till 1920, säger **Robin Sjölund**, turismkoordinator på Visit Hangö.

– Tulluddens naturstig leder ut till Finlands sydligaste spets och utgör en betydande del av Hangös nationalstatspark.

Enligt Sjölund var Tulludden högaktuell under andra världskriget. 1942 byggde tyskarna ungefär 100 baracker och använde området som genomfartsläger för soldater. Senare användes byggnaderna för krigsfångar och även som arbetsläger för kvinnor.

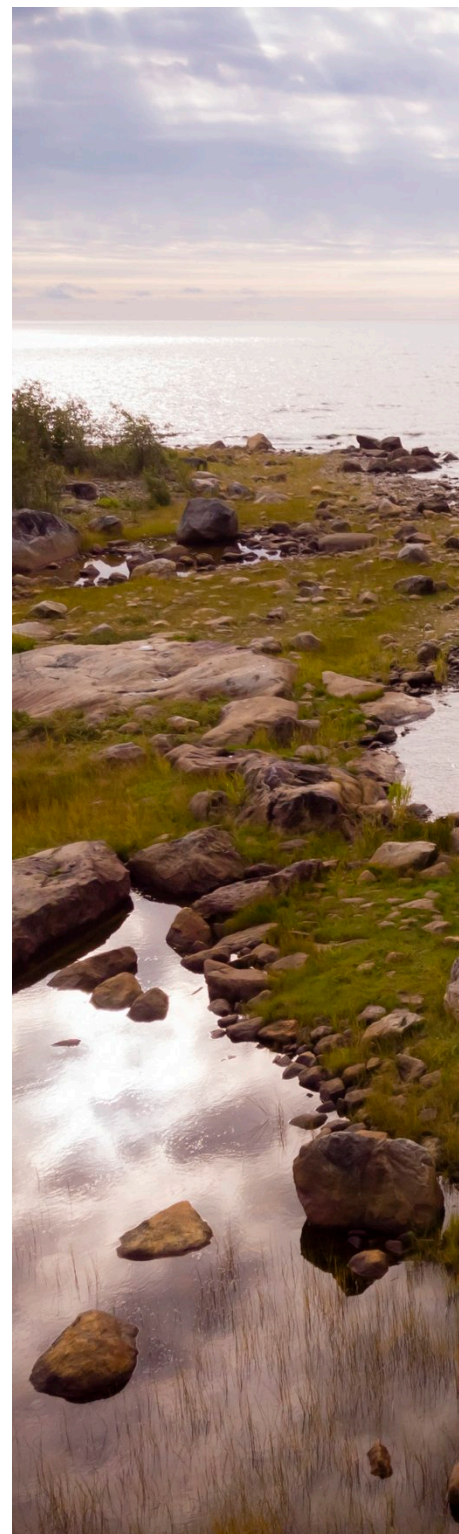
– Utöver sin fascinerande historia erbjuder den nästan sju kilometer långa naturstigen en fantastisk havsnära natur och ett rikt fågelliv.

Naturstigen kan besökas så gott som året om, med undantag av hala och isiga perioder.

– På morgonkvisten och under solnedgången är de bästa tiderna på dagen. Allmänna tips för besökare är att ta bekväma skor, packa picknickkorgen med kamera och smaskigheter. Dessutom ska man inte glömma att fylla vattenflaskan.

Byggnad: Bengtskärs fyr, Kimitoön

Att fyren röstats fram som ett av

■ Rösternas utfall: Kvarken, Korsholm 33 procent; Getabergen, Geta 31 procent; Barösund, Ingå 20 procent; Sibbo storskog, Sibbo 11 procent; Pyttis Fagerö, Pyttis 5 procent; FOTO: ERIK RAHM/MOSTPHOTOS

Svenskfinlands sju underverk glädjer kommunen.

– Ett mycket bra val, säger **Erik Lund** som är näringslivschef i Kimitoön.

Fyren har en unik historia, som innefattar allt från snabbt uppförande till dess roll under andra världskriget.

– Den slogs upp på nio månader vilket i sig är otroligt, dessutom är stenen bruten på ort och ställe. Det är Nordens högsta fyr och ett toppenställe för fågelskådare. Jag tror att de har bongat över 200 olika fågelarter på Bengtskärs när det sammanlagt finns drygt 400 arter i hela landet.

Är man intresserad av andra världskriget finns det en utställning på ön där man kan bekanta sig med relaterade krigsöden.

– Dessutom får man se ett mikrosamhälle från förr. Det bodde fem

familjer där ute året om. De kunde tillbringa hela sitt liv där. Miljön och omgivningen, den karga ytterskärgården, är otrolig. Sommaren är den bästa besökstiden, då är vädret mildare och det är lättare att ta sig i land. Där ute är man på naturens villkor.

Konst/kultur:

Amos Rex, Helsingfors

– Det unika med Amos Rex är kombinationen av plats, arkitektur och ganska modigt innehåll, säger **Henrik Johansson**, vd för Glaspalatset och operativ chef på Amos Rex.

Museet är byggt under marken bakom Glaspalatset. Som brukligt varierar utställningarna och för tillfället visas en utställning om underjorden, en serie utomhusskulpturer av den japanske konstnären **Tadashi Kawamata** och dessutom museets permanenta samling.

Ingången till konsthallarna går genom Glaspalatset. Funkishuset stod klart 1936 och ritades av **Heimo Riihimäki**, **Niilo Kokko** och **Viljo Revell**. Museet har öppet hela året, men Johansson rekommenderar ett besök under sommaren.

– Jag tycker att man ska börja eller avsluta med att gå runt huset till torget. Om man inte har varit i

”Söderfjärden är ett fågelparadis. Speciellt de migrerande tranorna på hösten. När de flyttar söderut på hösten stannar de en tid, för att sedan dra vidare. Rekordet är över 10 000 tranor på en dag.

Glaspalatset tidigare så ska man ta trapporna upp till andra våningen och njuta av funkismiljön i Bio Rex foajén.

Läsarnas nominering:

Söderfjärden, Vasa och Korsholm

För att välja ut läsarnas förslag ordnades en intern omröstning på KSF Media om era nomineringar: Jurmo, Sveaborg, Replotbron, Klovharun, Pommern, Gamla stan i Borgå och Söderfjärden. Omröstningen var jämn men flest röster fick Söderfjärden utanför Vasa. På andra plats, med en skillnad på bara en röst, kom Gamla stan i Borgå. Men vad är Söderfjärden?

– Det är en meteoritkrater. Det är en unik naturskapelse; på hela jordklotet är det 1 av 200 stycken. Dessutom en av de bäst bevarade. Den har en väldigt hög ålder, åtminstone 520 miljoner år, men den kan vara betydligt äldre, säger **Matts Andersén** vid Besökscentret Meteorita Söderfjärden.

För ungefär hundra år sedan låg hela kratern ännu under vatten. Men vattnet har pumpats bort och på så sätt har människan hjälpt landhöjningen. Plattmarken fungerar bra för jordbruk. Söderfjärden har dessutom en tredje stjärna i hatten.

– Det är ett fågelparadis. Speciellt de migrerande tranorna på hösten. När de flyttar söderut på hösten stannar de en tid, för att sedan dra vidare. Rekordet är över 10 000 tranor på en dag.

Man kan besöka kratern året om, det finns alltid något intressant att se, säger Andersén.

Fågelvägen är det ungefär 10 kilometer från Vasa torg.

Dann Pettersson
dann.pettersson@hbl.fi